

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

„Fr. Blatt” dice, că din toate discursurile din lunga campanie a delegațiilor, discursul lui Andrássy dela 14 Decembrie în delegațiunea ungară, este cel mai însemnat. Între acesta s'a încercat a combate toate imputările ridicate asupra. Folia citată pune acest discurs pe o treptă cu cel din delegațiunea austriacă contra lui Herbst; însă ce privește cuprinsul politic întrece pe cel din delegațiunea austriacă. Ministrului i s'a dat ocaziunea, a păși chiar și încontra imputărilor indirecte din presă.

Contele Andrassy a arătat, față cu acușările delegatului Ernusz t cauzele, pentru cari nu s'a încorporat Serbia și Muntenegru la monarhie, fiind-că era un ce contrariu intereselor monarhiei. Tot așa de tare s'a dovedit ministrul de externe în argumentarea sa față cu imputările, că ocupațiunea Bosniei și Erțegovinei ar fi o ocupațiune paralelă cu ocupațiunea (?) rusă. De însemnătate mai este ceea ce a spus ministrul despre alianța celor trei împărați, despre nascerea memorandumului din Berlin și despre pozițiunea României.

Tote aceste merită a da o deosebită atențiune discursului contelui Andrassy, asupra cărui vom trebui să mai revenim.

În casa deputaților dietei Ungariei, ministrul Tisza combate în ședința dela 17 Decembrie imputarea, că prin cestiunea indemnității el ar fi pus și cestiunea de cabinet. După deslușirea acăsta, indemnitatea s'a primit cu 199 contra 125 voturi.

Dieta Croației se va întruni în 28 l. c. într'o sesiune scurtă pentru rezolvarea indemnității și a transacțiunii financiare cu Ungaria.

Anglia, ne spune „P. L.”, pregătesce o nouă surprindere pentru Europa. Se dice, că convențiunea cea mai nouă încheiată cu Turcia iar asigură aședarea unei influențe perma-

nente militare pe malurile mării negre. — Nu va trece mult și se va vedea, dacă avem de a face cu o scire sigură sau cu o faimă, cu care Englezii vor să sparie lumea. —

Interpelări

adresate guvernului italian asupra siguranței publice și asupra cauzelor, cari au produs atentatul contra regelui Umberto.

Gravele evenimente petrecute de curând în Italia dedură loc la o serie de interpelări, adresate ministerului din partea mai multor deputați, aparținând tutulor fracțiunilor Camerei.

Excepționalitatea faptului și importanța considerațiilor espuse, în ședința de la 25 Noembrie, ne îndemnă să reproducem în părțile lor principale interpelările a doi illustri oameni de stat, unul din dreapta și celalalt din stânga.

Cel dintâiu este onor. Marco Minghetti unul din capii cei mai autorizați ai dreptei, politic distins și deja fost de mai multe ori președinte al consiliului de miniștri.

Celalalt interelatore este ilustrul profesor Giuseppe Romano.

Parlamentul Italian.

CAMERA DEPUTAȚILOR.

Președința Farini.

Ședința de la 25 Noembrie.

Tribunele sînt încărcate de lume: — Camera asemenea e foarte populată.

În tribuna senatorilor, asistă la ședința onor. Corti, ecs-ministru al afacerilor străine.

Ordinea zilei chiamă interpelările către guvern asupra politicii interne.

Se dă cuvântul onor. Minghetti: — comunicându-se mai întâiu, că nici astăzi medicii nu permit președintelui consiliului să asiste la ședința.

Minghetti dice, că interelarea sa va fi simplă și scurtă și că e pornită dintr'un adenc simț de datorie, fără rațiuni personali contrare ministerului; i place mai bine să uite precedentele acestuia și ale on. Zanardelli — discursurile de la Legnano și Iseo — fiind că nu i pare, că ar fi acum

momentul de a vorbi de aceste și de a le confrunta.

Minoritățile nu trebuie să se acafe de preteceste, dar au datorii de împlini: — noi nu avem nici coalițiuni nici partide preparate; aș prefera chiar să discut mai bine legile prezentate de ministeriu; o datorie superiără mă forțază la acăsta interelare, unde trebuie să se clarifice nesicuranța despre viitor și tema de pericole mai mult sau mai puțin cunoscute.

Fie-care cetățen se întrebă, pe ce cale am apucat — și la ce capăt duce acăsta cale. Atentatul contra regelui fu nu numai un fapt isolat, ci a fost precedat și urmat de alte fapte deplorabile. Chiar și înainte de 17 Noembrie se vedea o preocupare neobiciuită de oameni bănuți, o organizare a unor asociațiuni contrare instituțiilor țerei. După atentat, veniră evenimentele de la Firenze, Iesi și Oaimo, și, înainte ca și după autoritățile politice și agenții forței publice părăură a lăsa frâu liber celor reu intenționați și a fi îngrijate de un singur lucru, acela de a nu trece ore-cari limite, astfel că vedurăm mult timp imprimate răspândite în public și în cari se insulta actuala stare a lucrurilor, și vedurăm chiar persoane, cunoscute prin opunerea lor la instituțiunile actuali, constituindu-se într'un fel de gardă contra autorității și amenințând-o cu destituirea. (Murmure).

Oratorele nu va căuta acestea lucruri dar se crede în drept de a întreba pe ministrul de interne, ce măsuri a luat sau are în gând a lua.

Densul nu se îndoiesce de intențiunile onor. ministru, dar se îndoiesce de reeșita scopului acestuia. Cine a sémănat vântul nu pôte reeși să domine tempesta: — pentru a face acăsta ar trebui, ca țara să scie ce măsuri s'au luat spre repararea rēului făcut.

Și, într'un atare cas, întrebă pe ministrul: 1) dacă e adevărat, că în mai multe orașe s'au făcut în zilele din urmă nenumărate arestări — 2) dacă e adevărat, că s'a ordonat și efectuat închiderea cercurilor Barsanti — 3) dacă s'a dat o sentință a judeului delegat pentru acăsta — 4) dacă e vorba numai de o închidere provisorie a lo-

calului seu, de o disoluțiune definitivă a asociațiilor.

Trecend apoi la măsurile, ce sînt a se lua, cetesce textul articolelor legii asupra siguranței publice și asupra publicațiunii, cari privesc pe criminalii politici, și întrebă pe onor. ministru de interne și pe păstrătorul sigiliului, dacă sînt dispuși, a face să se eecute riguros aceste legi.

Oratorele nu se îndoiesce de un răspuns afirmativ: — și cum ore s'ar putea îndoi?

În ceea ce privește asociațiunile republicane și internaționaliste, densul voiesce să scie, dacă ele vor fi tratate cum au mai fost în trecut.

El nu înțelege prin ce raționament s'ar afirma, că ceia ce constituie un delict pentru un cetățean pôte fi permis unei asociațiuni (bine). Asociațiunea nu e decât un organism, care reunesce forțele rēsipite ale cetățenilor și le multiplică (bravo).

Nu discută, dacă e vre-o diferență între asociațiunile republicane și cele internaționale: — scie însă, că țara le vede înaintând pe aceiași cale.

Unele tind pôte la evoluțiuni politice, altele la evoluțiuni economice, cu nimicirea proprietății și a familiei, și în acăsta periodă comună de încercări neîncetate pentru a împlini o evoluțiune ore-care, care va fi menită a abate ordinea esistentă, aceste asociațiuni nu pot fi separate unele de altele. (Bine).

Oratorele întrebă pe ministrul de interne, dacă este permis a se constitui o asociațiune cu scopul cunoscut și ficșat de a abate instituțiunile politice și economice astăzi esistente.

Întrebă încă, dacă e permis, a se constitui o asociațiune cu scopul cunoscut și ficșat, de a repune pe tron pe principii depedeați, sau de a substitui republica monarhiei, sau de a nimici proprietatea și familia.

Și dacă tribunalele găsesc, că aceste asociațiuni nu ating litera legii, onor. ministru de interne e sau nu dispus, de a presinta o lege care să astupe lacuna.

Cu un cuvânt, ce lucru e dispus, să facă ministerul, pentru a restabili pacea și siguranța?

FOIȚA.

Esposițiunea dela Paris.

III.

Parisul.

Rețeaua Luteției. — Primele impresiuni în Paris. — Piața Concordiei. — Obeliscul. — Câmpiile elysee. — Bulevardele Parisului. — Frecuența. — Date statistice și topografice. — Cultul, Științele, Artele, Presa, Teatrele, Industria, Institute de binefacere, Agiustamente publice, Consumul și Cominațiunea. — (Urmare).

Șoséua are de fie-care lature câte unul sau două șire de pomi frumoși, apoi urmăză câte un trottoir asfaltat pentru pasanți. Intervalele arborilor sînt sémănați cu multe Chioscuri delicate pentru vinderea jurnalelor, cu colonne pentru placate, cu birouri de controlă pentru birje — omnibus — tramvay, cu laterne de gaz etc. — Numai Chioscuri, în cari se vinde și să bea soda mestecată cu sirup de smeură etc. și de cari veđi încă prea multe în orașele nemțesci (Trinkhallen der „Kohlensauren Jungfrauen”), nu ași în Paris, pentru-că Francezul mai

bucuros își stempără setea cu vin, decât cu apă nemțască!

Un atare bulevard samēnă mult cu strada „Ring,” carea încungiură în forma unui inel Viena cea vechiă și pe carea și Francezii o numesc „boulevard Ring.”

Bulevardele Parisului impun prin mulțimea lor, prin frumșea arborilor, prin ornamentica lucușoasă a prăvăliilor, cafenelelor și restaurațiunilor. În special sara, — când splendorea magazinelor e și mai potențată prin iluminățiunea lor magică, — marfa neguțătorilor apare arangiată cu un gust așa de rafinat după giganticile ferestri de cristal ale prăvăliilor, cât vai de punga bărbatului, care se opresce cu nevasta sa (dacă nu e model în crutare) înaintea unui atare tesaur espus și fabricat de diligența Francezului. —

Ceea ce m'a frapat mai mult decât toate, este „frecuența colosală” pe bulevarde și pe stradele principale. Adeseori veđi deci de trăsuri încurcate, ce nu se mai pot mișca din loc, deși sergenții orașului fac tot posibi-

lul, pentru a restabili ordinea într'acel chaase. Numărul trásurilor, ce trec în fie-care și preste un loc, unde se încruciază mai multe strade, se urcă la 25,000.

Când eram în Viena mă uimise frecunța de pe Kärntnerstrasse, Graben, Rothenthurnstrasse și Kohlmarkt, după ce însă mă reintorsesem dela Paris, îmi părea Viena în comparațiune cu Parisul așa de deșartă, precum a bună-ora Mercurea față de Brașov.

În fine, pentru ca să vă puteți face o ideă despre grandiositatea, posițiunea, mijlocele de cultură, industria, cominațiunea etc. acestui oraș gigantic, las să urmeze unele date topografice și statistice (scóse în mare parte din Bädcker și Meger).

Parisul capitala Franciei (dar nu reședința regimului, căci acăsta e Versailles) zace la ambele țermuri ale Senei între două catene de munți și este după London cea mai populată cetate în Europa, Sena curge prin oraș în forma unui S culcat (∞) și așa îl taie

în două părți, în cea nordică și în cea sudică; cea nordică e ceva mai mare.

În alvia Senei zac două insule mici numite „Cite;” acăsta formeză centrul orașului. Parisul se estinde preste o suprafață de 7802 hectare și are o populațiune de 1,988.806 locuitori stabili. Întreg orașul e încungiurat de un zid de fortificațiuni, lung de 33,930 metri, înaintea căruia zace un șanț lat de 15 m. Zidul acesta are 55 porți și 9 pasage pentru căile ferate. Dincolo de zid sînt situate 16 forturi detașate. În timpul mai nou s'au edificat încă 17 forturi detașate nouă, ce formeză al treilea inel fortificător în giurul Parisului. Nu e dar de mirat, că Parisianii s'au predat Germanilor, nu învinși prin arme, ci numai siliți de fôme; fortificațiunile amintite îi scutiseră mult timp de ocupațiunea străină.

Parisul numără 45,000 case, 2012 strade, 167 bulevarde, 138 piațe, 55 quais și 27 poduri peste Senă, aceste din urmă împreună partea nordică cu cea sudică. Punctele centrale ale vieții moderne: magazinele cele mari,

Oratorele găsește, că onor. ministru se preocupă prea puțin de minoritățile cetezătoare; dar istoria amintesc fapte, cari ar trebui să consilieze mai multă preocupățiune.

Densul n'are nevoie de a respinge acuzățiunile unora, cari atribuiesc dreptei intențiuni de reacțiune, și ar crede că face o insultă mare președintelui consiliului și ministrului de interne, dacă i-ar crede capabili de a vedea în el și în amicii sei intențiuni nedemne și paricide.

Țara nu vrea reacțiuni; dar are temă ca nu cumva licența să o lipsescă de bunurile libertății, câștigată cu prețul atâtor lupte și sacrificii (bine).

Camera, Senatul și țara au încredere în fiul lui Vittorio Emanuele, în acela, care tinde încă, a știut să se arete atât de forte pe calea datoriei și care înțelege că gloria sa și a dinastiei sale e legată, nedespărțită de unitatea, independența, libertatea patriei (Applause).

Romano Giuseppe impută onorabilului Minghetti, că ar fi aprins discuțiunea (murmure) — și că a privit numai la prezent fără a căuta în trecut, cauzele cari l-au adus.

Oratorele dăce, că onor. Minghetti n'a înălțat în destul cestiunea siguranței publice: — acesta nu e o cestiune de partidă, ci o cestiune a întregii omeniri, și mai cu samă a Europei, carea, înșelată de prejudiție, numescă utopii ceia ce mâne ar pute fi realitate.

Cestiunea siguranței publice nu e decât, reverberul cestiunii sociale, care înainteză amenințătoare și pare a voi să restorne în calea sa regate și imperie, legi și civilizațiune. (Sensațiune).

Oratorele recunosc că Italia trebuie să se simtă prea fericită, de a avé o dinastie glorioasă, care s'a cimentat pe câmpul de bătăii și aduce omagiu junelui rege, care a știut să înțelegă, că instituțiunile cele libere sânt forța casei sale.

Densul nu va face o discuțiune financiară; dar indicând diferitele regiuni ale Italiei enumără condițiunile miserabile, în cari se târesc cei fără ocupațiune: fômea e la ordinea Țilei; în orașe și câmpii locuitorii din Cilento, care e ori cum un teritoriu avut și fertile, nu pot mânca pâne de ghindă (Mișcare).

Oratorele întrébă, ce trebuie să se facă pentru a rădica poporul din atâta miserie: — dacă însă s'ar găndi cine-va la miliônele de ectare de pământ necultivat, s'ar găsi lesne un mijloc de reparațiune la multe nenorociri.

Densul regretă că, cu atâta sare cât este rus în Italia, acestalment nedispensabile se plătesc de două ori mai mult de cât în alte state; el deplânge monopolul de bancă și cursul forțat, cari sânt cancrena țerei nôstre.

Iacă cauzele nemulțămirii: — un proletariu în atâta strimtorare n'are decât ca- ea delictului sau emigrațiunii.

Trebuie să se remedieze la acesta: dar remedie economice, cari să vindece reul; nu remedie politice, cari să l'înăsprăscă.

„La voce d'Italia“.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiu, în 30 Noemvre 1878. (Dela universitatea națiunei săsesci). În ședința de eri a universității săsesci s'a continuat pertractarea raporturilor comisiunilor. Obiectul de desbatere cel mai interesant a fost cestiunea despre înducerea sumei de 2000 fl. v. a. ca adaus de funcțiune pentru comitele suprem al comitatului Sibiu, și totodată comitele națiunei săsesci, în bugetul de pe a. 1877. Acastă înducere a fost propusă de oficiul central al universității în urma emisului ministrului de interne de dto 7 Maiu a. c. care respinge tot odată ca ilegală și remonstrațiunea universității de dto 26 Ianuarie, în contra folosirii cuartirului natural de comitele suprem, totodată comite săsesc.

Cu privire la acest esmis comisiunea financiară a universității propune; ca universitatea să decidă:

1. că ea ținând la votul majorității de dto 15 Decemvre 1877, nu pôte privi statul de organizațiune al universității ca făcut pe basă legală și cu putere deobligătoare. Dreptaceea remâne pe lângă conlusul dificultat din 25 și 26 Ianuarie și se declară în contra primirei sumei de 2000 fl. în bugetul anului 1877.

2. că deorece avisul la casă pentru plățirea acelei sume s'a făcut de comite, deși esmisul ministerial e îndreptat espres cătră adunarea generală a universității, — dispozițiunea acesta a comitelui să se privescă ca o vătămăre a dreptului de proprietate și de dispunere al universității.

3. că, rezervându și dreptul, a și validita la timp oportun pretensiunile sale legale față de această vătămăre ilegală, făcută a averei universității, trece preste propunerile oficiului central la ordinea Țilei. Contra acestei propunerii comitele susține, că statutul de organizațiune s'a probat de Esc. Sa d. ministru pe basa Art. d. C. XII. § 9 din 1867, și că prin urmare este legal și deobligător pentru membrii universității. Iar ce privesc imputarea din p. 2, că ar fi atacat dreptul de proprietate și dispunere al universității, susține, că esmisul ministerial e îndreptat cătră „comunitatea“ universității, al cărei reprezentant este oficiul central, care prin urmare a fost în drept, a avisa la casă suma de 2000 fl. Dacă, de altcum universitatea se crede scurtată în dreptul seu ei stă în voie, a reclama, când și unde-i va plăcea.

esecută după legea civilă sânt într'o minoritate așa de frapantă, cât celebrările civile dispun față de cele împlinite după legile bisericesci. —

În nici într'un stat instrucțiunea publică nu este așa de centralisată în capitala sa, ca tocmai în Franca. Deci e natural, că în Paris trebuie se prospereze științele în grad superlativ. Parisul are 2 institute de instrucțiune superiôră fôte vechi („Sorbonne și Collège le France“) cu câte 3 facultăți; asemenea mai poșede multe scoli înalte separate, anume: o facultate juridică cu 19, o facultate de medicină (cu 30 catedre), o scôlă de farmaciă, alta de absletrică (aceoucherie moscară), apoi de paleografiă, de limbele orientale vie, de politehnică, de punț și șiosele, de mine, de științele politice, de antropologie, de artele frumoșe, un conservatoriu de musică și declamațiune, altul de măestrii artistice, 6 lycee, 3 colegie, 273 scôle elementare publice și 1056 private. Corona tuturor acestora este institutul de Franca, care constă din 5 academii diverse. În urmă mai esistă

Propunerea lui Dr. Pacurar „de a lua spre știință propunerea oficiului central și esmisul ministerial“ se respinge și adunarea primesc propunerea comisiunei financiare.

Dr. Pacurar însinuă vot separat. Tot în acesta ședința raporteză comisiunea scolară despre starea scôlelor de meserii din Sibiu, Brașov, Bistrița, Mediaș, Agnita, în decursul an. 1877/8; apoi despre starea scôlelor de agricultură din Mediaș și Brașov. Raportul se ia spre știință cu aceea, că comisiunea însărcinată cu conducerea scôlei de agricultură din Brașov, care a cerut un împrumut de 14,000 fl. și mijlocirea urcării dotațiunei de stat dela 600 fl. la 1000 fl. se îndrumă pentru partea din urmă a se adresa deadreptul la regim, iar cât pentru împrumut a presenta asigurarea necesară hipotecară.

Ședința următoare se anuncie pe luni în 16 Decemvre c. n.

Ședința din 4 Decemvre 1878.

Ședința de ađi a universității s'a ocupat cu deosebire cu afaceri scolare. Comisiunea scolară raporteză, că în urma dobânditei iertări din partea regimului a contribuțiunei după interese, universitatea mai dispune încă de o sumă de 5500 fl. v. a.

Din suma acesta comisiunea propune, a se dota: scôla reală superiôră din Sibiu cu 3000 fl. scôlele populare gr. or. din Sebeș și Orăștie cu câte 1000 fl. și scôlele de agricultură din Bistrița și Brașov cu câte 250 fl., cu scop de a se crea din această sumă câte 5 știpendii a 50 fl. pentru elevi

Dr. Tincu face contrapropunerea, a se vota pentru scôlele gr. or. din Sebeș și Orăștie câte 2000 fl., iar restul de 1500 fl., pentru scôla de meserii din Brașov cu scop, de a se institui acolo un curs pregător de 2 clase pentru învățarei români de meserie.

Acastă propunere e combătută de dep. Klein și Budaker, care din urmă susține, că în trecut și după dreptul de stat transilvan Românii nu ar fi avut drept de pretensiune față de avere universității.

Dr. Pacurar e de părerea că, după dreptate nu s'ar pute implini cererea lui Dr. Tincu, susține însă în contra lui Budaker, că Românii au avut drept de comproprietate la avere universității.

La votare se primesc propunerea comisiunei. Dr. Tincu însinuă vot separat.

Din raportul, ce urmăză al comisiunei scolare, se vede, că s'a făcut de o comisiune specială o visitațiune a scôlelor de meserii din Orăștie, Sebeș Mediaș, Bistrița. Acastă comisiune a

constatat, că scôla din Orăștie este în disoluțiune, iar cea din Sebeș în împrejurări nefavorabile; mulțămitoare e starea scôlei de meserii din Mediaș prea mulțămitoare a celei din Bistrița și a celei din Sibiu. Pentru visitarea scôlelor de meserii din Agnita, Sighișora, Cohalm, Brașov, Orăștie, Sebeș se hotăresc alegerea unei comisiuni nôue.

În ședința de după prânz în aceeași și s'a pertractat bugetul universității. Conform conlusului din ședința trecută s'a șters titlul: „adaus de funcțiune“ a comitelui și s'a indus sumele votate pentru scôlă în ședința de înainte de prânz.

Veniturile ordinare ale universității sânt 160,713 fl. 98 cr. cele extraordinaire 7150 fl.: laolaltă 167,863 fl. 98 cr.

Cheltuelile ordinare 100,285 fl. 6 cr.; cele extraordinare 65,550 fl.: laolaltă 165,835 fl. 6 cr. remâne deci un rest disponibil de 2028 fl. 92 cr. cu sfârșitul anului curent.

Cu acestea sesiunea presentă se declară de încheiată.

Viena, în 10/12 1878. Societatea academică social-literară „România Jună“ ș'a ținut ședința de constituire pentru anul scol. curent joi în 5 Decemvre.

În presara ședinței de constituire s'a ținut o conferință, la carea au fost invitați toți studenții români din Viena, despre cari se știa, că se află aici. Conferința a fost conchemată din partea președintelui și secretariului societății.

Scopul ei de o parte a fost o consultare prealabilă asupra membrilor, cari au să constituie comitetul nou: de alta parte însă — a întruni pretoți tinerii români din Viena în „România jună“ și prin acesta a'i împărțai de foloșele considerabile ale acestei societăți, și viceversa prin sucursul moral și material al membrilor noi a înmulți mijlocele pentru ajungerea scopului societății.

Totodată ca rezultat al acestor tendințe (să presupunea) că conferinței i va succede a complana — în interesul societății — unele diferențe provocate de ambițiunea și rivalitatea falsă în primul semestru al anului expirat între membrii societății, cari diferențe însă au avut urmări desăstrôse conturbând ecuilibrul în bugetul societății. — Anume societatea în tot anul arangiază un bal: „balul român în Viena“, a căru venit întră în fondul disponibil al societății. În anul expirat însă comitetul balului s'a abătut dela destinațiunea acestui venit, împărțindu'l între 4 studenți ca stipendiu a 120 fl. Așa dară fondul disponibil s'a lipsit de o sumă de 480 fl.

cafenelele, restaurațiunile, teatrele, bursa, banca și posta centrală precumpănesc în partea nordică și în cea sudică, monumentele antice, museele, ministeriele, justiția, prefectura de poliție, universitatea și alte institute de învățământ superiøre, academia francesă, moneteria etc. — Cetatea e împărțită în 20 arondisamente. — Budgetul comunal întrece bilanțul multor regate mai mici și face pe au 172 miliône franci. Cumuna singură dă mijloce de subsistința la 20 mii bărbați, 35 mii femei, și 56 mii copii! —

După confesiune mai toți locuitorii Parisului sânt catolici (peste 1,760,000), iar restul, clasificat după majoritate, este de confesiune calvină luterană, protestantică, israelită (23,000) și mohamedană.

Catolicii au 69 biserici mari, nenumerate capele și 227 monăstiri; afară de aceste mai sânt 47 temple protestantice, 3 synagoge etc. — Clerul catolic numără 1193 preoți, — De și massa poporului cam uresce preoțiunea, totuși înmormântările, cununiile și botezele, ce se

o legiune întregă de șocietăți învățate pentru fie care ram de știință și artă; asemenea 7 biblioteci principale, dintre cari cea națională are 1,700,000 tonuri, 80,000 manuscrite, 1 million de mase și litografii, 120,000 medaile etc. —

Nici în privința tesaurilor de arte nu mai esistă oraș pe lume, care s'ar pute mesura cu Parisul. Dacă cineva cercetază cu de amenuntul numai „Louore“ (ce conține 18 musee colosali diverse), pôte dăce cu tot dreptul, că a făcut un voiagiu de studii prin tôte locurile civilizațiunei omenesci; pentru că aci se află fazele de dezvoltare a întregii culturi, din vechimea tradițională pân în timpul de fațiă. Numai singur iubirea de artă și de pompă a regilor și împăraților francezi, apoi norocul călătorilor francezi în descoperirea anticităților prin Grecia și prin Orient preste tot, asemenea un budget anual dotat preste măsură bine pentru acuirea pieselor de artă, precum și liberalitatea patriotică a multor colecțanți privați, acărur nume strălucesc în museele fondate de ei, — au putut

conlucra la efectuarea acestui baza de artă, grandios și unic în felul seu Mai sunt apoi încă 3 musee mari publice: „Luxemburg, Cluny și Carnavalet“ precum și o mulțime de galeries private.

Trebuința de a ceti a Parisianilor este ne sațiosă. Ea este o expresiune a curiosității lor proverbiale! Sără între ore 4 și 5 veđi cea mai mare imbuldielă în giurul Ccioscurilor de pe bulevarde, unde se vënd jurnalele. Passageri pe omnibuse, cei ce se preumblă pe strade, meseriași etc. — toți au jurnale în mână și studiază noutățile Țilei. Numărul foilor perio-dice ce apar în Paris face 836, dintre cari 51 sunt politice 49 bisericesci. 85 se ocupă cu finanțele și au economiă națională, 63 cu moda, 52 cu literatura, 66 cu dreptul, 77 cu tehnica, 74 cu medecina, iar altele multe cu geografia, armata, flota, sport, scandalele Țilei etc.

(Va urma).

Ce e drept ajutorirea studenților s'erau este o idee fericită, însă am observat, că în localitățile „România jună“ capătă cinei studenți locuințe gratuite, încălzit, luminat și servituri: prelungă această din aceeași sumă se contribuie și la susținerea cabinetului de lectură; prin urmare intrând suma amintită, conform mențiunii ei, în fondul disponibil s'ar fi ajuns ambele scopurile, iar nu numai unul parțial. Însușirea în modul acesta a dreptului de dispunere peste venitul balului în adevăr a adus daună societății, impregiurare, care merită cu tot dreptul a fi desbătută și rezolvată în favorul societății. Pe baza experienței triste a anului trecut comitetul societății va ști să prevină la timpul său repetirea astorfel de inconveniente, cari pre lângă aceea, că aduc daună societății, îi atacă și reputațiunea. Ideea conchemării unei conferințe între impregiurările aceste au fost foarte salutară.

Dintre problemele enumerate ale acestei conferințe partea cea mai mare s'a realizat. Cu satisfacțiune trebuie să amintesc, că s'a înscris mai mulți studenți — cari până aci nu erau membri — ca membri ordinari și că toți membrii într'un mod exemplar au convenit în privința membrilor, cari au să constituie comitetul nou. Nu pot accentua din destul, că conferinței i-a succes a câștiga în fruntea societății iarăși pre d-l drd. med. O. Blăjan — carele din cauza studiului să declarase, că nu va putea primi acest post — un tinăr zelos și devotat binelui societății, carele pre lângă aceea, că și implinesce în adevăratul înțeles al cuvântului chemarea de președinte, știe totodată a-și face și datorința de student într'un mod, carele ne face onore nu numai studenților români, ci și națiunii. — În ce privește complanarea diferinței în privința destinațiunii venitului „balului român în Viena“ reprezentându-se și neinscriindu-se de membri ai societății nici unul dintre membrii comitetului balului, de astădată nici că s'a putut ajunge vr'un rezultat real. Sum sigur însă, că comitetul societății va ști să impedece în viitoriu apariția diferințelor de natura această. Resultatul îmbucurătoriu al conferinței a ușurat foarte mult problema ședinței de constituire, carea s'a ținut în ziua următoare.

În ședința de constituire conform alegerei preliminare executată în conferință sau ales a) în comitet: drd med. O. Blăjan președinte, stud. filos. V. Voinea v. președ. drd jur. B. C. de Tudan și stud. filos. A. Barsan secretari; stud. filos. B. Dămian casar; stud. techn. D. Brătian controlor; stud. techn. A. Moldovan și stud. jur. Simionoviciu bibliotecari (al doilea post de bibliotecar s'a instituit în ședința această); b) comisiunea literară: st. jur. C. V. Pop; drd. med. N. Popa; stud. techn. I. Pamfilie; stud. techn. I. Paul și cand. de profes. G. Dan; c) comisiunea revădetore: stud. techn. D. Steopoe; stud. farm. V. Cuman și stud. techn. E. Popoviciu. De redactori ai fôiei „Urzica“ s'au ales stud. tech. I. Paul și stud. filos. A. Barsan.

La început mi-am fost propus a raporta mai pre larg și despre starea și activitatea societății anul trecut, înse fiind-că prin espunerile de mai jos am devenit cam lung, amintesc numai pe scurt, că în ce privește partea spirituală, societatea a ajuns la un stadiu foarte însemnat. Nu tot așa de favorabil pot să mă exprim însă și în respectul material. Aci de și comitetul n'a întrelésat a întrebuița ori ce mijloc posibil, pentru de a ajunge ore-care progres, totuși se ivesc un scădământ. Causa acestui scădământ, după cum se poate vedea din raportul anual din anul scol. espiarat, este, că în anul trecut „balul român din Viena“ nu s'a arangiat în folosul societății „România jună“ mai departe, că contribuiriile la fon-

dul disponibil nu au ajuns mărimea sumelor din anii precedenți și în fine că în anul acesta societatea au avut spese foarte mari cu avansarea și mobilarea cabinetului precum și alte spese extraordinare (cumpărarea unei case de fer etc.)

Averea totală a societății cu finea lui Septemvre a fost 5743 fl. 53 cr. din suma această însă pre fondul disponibil cade 928 fl. 23 cr. din care 409 fl. 18 cr. bani gata, iar 519 fl. 5 în datorii active. Din conspectul acesta să vede pre deplin starea materială critică, în care să află societatea.

Onorb. public român este convins pre deplin despre importanța necontestabilă a asistinței „România jună“, carea totdeuna a dat probe eclatante despre aceea, că corespunde pre deplin scopului ideal, pre care și la propus cu deosebire în ce privește cultivarea limbei și consolidarea elementului național, prin urmare, că merită să existe, merită să fie spriginită de publicul român — din care motiv sum incredințat, că precum până de presinte așa și de aci înainte când societatea se află într'o stare materială nefavorabilă nu își va retrage sucursal sau patriotic, carele totdeuna a fost baza subsistinței acestei societăți, de altă parte sum incredințat și despre aceea, că comitetul societății încă nu va pregeta se desvôlta în acest ram de administrațiune cel mai mare zel, activitate și parsimoniă atât față de spesele ordinare, cât și cele extraordinare.

Un membru.

Provocare.

Domnule Redactor! În Nr. 139 al „Teleg. Rom.“ din a. c. în corespondința particulară dte Biserica albă 21 Nov. 1878 subscrisă de d. adv. Simeon Mangiuca între multe alte lucruri referitoare la persôna mea, sânt și următoarele scrise:

„cumcă colegul Tit Hațeg în 1 Iunie a. c. când asesorele Sebe a es-curs la Bozovici, și prin telegraf ne-au citat și pre noi advocații respectivi-„lor încarcerăți, clienții săi din Gerboveț și Șopotul bêtăn a aflat de „bine, a mă calumnia cătră clienții săi „pre mine subscrisul său colegă, pre-cum a adevărit această neguțătoria „Oțiman din Gerboveț, cătră Franț „Popoviciu din Oravița“

iară mai la vale stau următoarele scrise:

„Din aceste trei impregiurări a „poi ușor se pôte convinge onoratul „public român, cumcă corespondința „calumniatôre asupra mea este un pro-„duct al intrigei d-lui avocat Tit „Hațeg.“

De ore-ce prin pasurile citate sum stigmatizat prin fôie publică din partea d-lui adv. Simeon Mangiuca de calumniator și intrigant, concepte de criminalitate și imoralitate; —

de ore-ce în corespondința memorată și în pasurile citate din ea se face provocare la martori, — deși în corespondința nu se spun faptele de calumnia și intrigă, cari le-ași fi comis; —

de ore-ce ca om onest și bărbat consciu de demnitatea mea nu pot suferi, ca onestitatea să fie petată în public fără de causă din partea nimă-nui; —

constatând a priori: cumcă eu nu am calumniat pe d. adv. Simeon Mangiuca nici cătră clienții mei din Gerboveț și Șopot nici cătră nime; cumcă eu nu am intrigat în contra d-lui adv. Mangiuca; cumcă eu nu stau în legătură nici directă nici indirectă cu corespondința particulară publicată în Nr. 129 a „Teleg. Rom.“; și cumcă eu nu am avut nici o cunoscință despre această corespondința înainte de publicarea ei; —

provoc prin această pe d-l Oțiman din Gerboveț, pe care'l cunosce de om onest, să spună pe calea publicității: calumniat'am eu și cu ce fapte ori vorbe pe d. Mangiuca în 1 Iunie a. c. în Gerboveț?

provoc mai departe pe domnii, cari au comunicat corespondința particulară din Nr. 129 a „Teleg. Rom.“ să-și publice numele și să spună pe calea publicității: avut'am eu directe sau indirecte vre-o cunoscință despre corespondința particulară publicată de d-lor în Nr. 129 a „Teleg. Rom.“ înainte de publicarea ei?

Aștept dela d-nii provocați, cumcă își vor ține de datorință, a răspunde la provocarea mea în interesul adevărului și a onestității atacate.

După ce d-nii provocați își vor fi dat răspunsul la provocarea această, numai după aceea îmi voi trage socôta cu d. adv. Simeon Mangiuca.

Lugoș în 14 Dec. 1878.

Titu Hațeg m/p.,
advocat.

28 Noemvre.

Cetim în „Monitoriu“ de aci:

„În ziua de 28 Noemvre 1878, primul aniversar al căderei Plevnei, s'a slugit, la 11 ore dimineța, un Te-Deum în sânta Metropoliă, de cătră I. P. S. S. Metropolitul primat.

„I. S. R. Domnul din causă de indispozițiune, n'a putut asista la această ceremonie, la care erau față d-nii ministri, I. P. S. S. Metropolitul Moldovei cu mai mulți membri ai sântului Sinod, reprezentanți ai corpurilor legiuitoare, înaltei curți de casație și de compturi și funcționari superiori civili și militari.

„Detasamente din corpurile garnisônei erau înșiruite în curtea Metropoliei.

„După Te-Deum s'a făcut defilarea trupelor, care a fost primită de d. președinte al consiliului și de d. generare G. Man.

„La ôrele 12, d-nii ministri s'au înfățișat la Palat, unde au fost primiți de MM. LL. RR. Domnul și Dôamna, spre a presenta felicitările din partea guvernului.

„La ôra 1 a urmat în casarma Alesandria un banchet oferit de corpul ofițarilor gardei orașenesci, camaradilor lor din armată, la care au luat parte vr'o 300 ofițieri din armată și vr'o 2000 soldați.

S'a ridicat toasturi în onôrea M. M. L. L. R. R. Domnul și Dôamna, în onôrea armatei, etc.

Între alții, un d. ofițier elvețian a ridicat un toast pentru prosperitatea României — premergătôrea civilizațiunii europene în Oriente. Și tot acolo erau mese pentru sergenți, corporali și soldați din corpurile garnisônei. S'au scos apoi trupele și, formându-se în careu în curtea casarmei. d. general G. Man le-a dat cetire înaltului ordin de și al M. S. R. Domnului cătră ostire, despre care am făcut amintire în Nrl trecut 142.

„A. S. R. Domnul a schimbat în această și depeșe de felicitare cu M. S. Împăratul tuturor Rusielor și cu Marele Duce Nicolae. Domnitoriul a primit asemenea felicitări din partea Esc. Sale generarele-ajutant de Totleben, comandantul cap al armatei imperiale ruse în Bulgaria; de la comandantii corpurilor al 4-lea și al 9-lea a le armatei imperiale, care au fost sub înalta comandă a Alteței Sale Regale înainte Plevnei, precum și un mare număr de depeși de felicitare de la deosebitele înalte persône din străinătate.

„Cu ocasiunea aniversării zilei de 28 Noemvre, M. S. R. Domnul a primit felicitări de la un însemnat număr de autorități județene, comunale urbane și rurale din țară și de la o mulțime de particulari.“ „Mon.“

România și Serbia.

În urma tratatului de Berlin ambele aceste țeri au primit modificări însemnate, în pozițiunea lor politică, în teritoriul și în organizarea lor. Această impregiurare ne îndemnă astăzi a pune sub ochii cetitorilor o paralelă între ambele pricipate, și a arăta anecșările de teritoriu, ce li s'au făcut. În momentul, când trupele noastre luau posesiune de Dobrogea, principele Milan se instalase deja în Niș, unul din orașele cucerite de generalul Letșanin la 10 Ianuarie 1878. Acest oraș Serbia are de cuget al face noua sa capitală, a-și ficsa aci scupcina și în mijlocul unei populațiuni de 25,000 ce numără Nișul și de la care luase 150 tunuri și 20,000 puști, Serbia o să inaugureze noua sa viață prin o nouă capitală cucerită de trupele ei. România până la tratatul de Berlin noi scim, că numără o supra-față de 120,000 chil. și o populațiune de 5 milioane. De atunci, dândunise Dobrogea și luândunise Basarabia, ni s'a dat 2,812 kilometre cât face fața Deltei și 12,180, cât face fața Dobrogei, sau preste tot 14,992 kilometri, iar luândunise Basarabia, ce măsură 9,125 kilometre, am rămas beneficiați cu 5,800 kilometre de pământ mai mult. Dacă înse am luat câți va coți mai mult de pământ, am perdat populațiune mai multă, care e lucrul cel mai prețios. Am perdat cu Basarabia 152,000 populațiune românescă și am luat cu Dobrogea 90,000 locuitori, adecă o scădere sigură de preste 60,000 în populațiunea României, ce până acum chiar era destul de rară, fără a mai enumera aci, că diferența între natura pământului de la Basarabia la Dobrogea e ca de la cer la pământ.

Serbia înainte de tratatul de Berlin, avé un teritoriu de 52,000 chil; iar de atunci încôce are 53,855, adecă i s'a mai sporit teritoriul cu 1,800 kilometre. Sub raportul însă a populațiunii ea este incomparabil câștigată. Până acum Serbia nu numără de cât aprôpe 1 1/2 million locuitori. Prin anecșările însă, ce i s'au făcut numai spre sud-răsărit, ea a devenit stăpână cetăților Niș, Ak-Palanka și Piroț, iar la miază-și dômnă peste alte 4 districte, adecă Vrania, Leskovatz, Kursumlie și Pracoplie, ceea ce va produce la populațiunea sa nu o perdere de peste 60 mii ca la România, ci un spor de mai bine una sută mii locuitori. Plus apoi pozițiunea însemnată, ce de acum ia Serbia, devenind inima marii artere a căilor ferate a Europai apusene, ce ar străbate această țara trecând prin Niș, Sofia, Constantinopole și care va fînî în o și, a atrage curentul traficului dintre răsărit și apus pe teritoriul său, căci o atare linie ar fi cea mai scurtă având maximum o lungime de 240 chil. pe tâtă întinderea teritoriului sârbesc spre a fi înpreunate cu liniile ferate a Ungariei.

Dacă dar României s'au dat gurile Dunării și 3 județe în Dobrogea, Serbiei s'a dat 3 orașe întărite la răsărit și 4 județe la miază-și.

Dacă România are calea mării la Constantinopole, Serbiei s'a dat calea uscatului la Constantinopole, Serbiei nu trebuesc de cât 240 kilometre de cale ferată pentru ca să devină calea comerțului de transit între răsărit și apus. Aci e marea cestiune economică, la care trebuie să se gândească bărbații noștri de stat, dacă vor să nu devie o secătură golă tôte cele 1,233 kilometre de drum de fer, ce posedăm astăzi pe fața României.

Cât privește celelalte puncte de paralelism între România și Serbia. diferența este mare între una și alta.

Așa pe când resursele budgetare a Serbiei nu se ridică decât la vre'o 45 milioane, veniturile României ajung cifra de 100 milioane; pe când co-

merțul de esport a Serbiei abia ajunge cifra de vre'o 37 milioane, esportul României trece de 180 milioane. Avea o consolare înainte de a începe resbelul că Serbia era singurul stat în Europa, ce nu avea datorie publică, de atunci s'a deochiat și ea.

„Vocea Covurlului“.

Din Dobrogea.

Ni se scrie din Tulcea că, înainte de sosirea Românilor acolo, viața era foarte efină; îndată însă după sosirea Românilor toate trebuințele vieții s'au scumpit, au ajuns și au trecut chiar prețurile bucureștene. O persoană nu poate să mănânce mai jos de 4 lei pe zi. Casele de locuit sunt foarte scumpe; pentru două odăi la mahala se cere chiriă de 40 napoleoni pe an. Dealtmintelea orașul e frumos.

La 24 Noemvre s'a luat în primire dela administrațiunea rusă vama de Tulcea și în aceeași zi autoritățile noastre vama au și încasat 1300 lei.

Poporațiunea din Tulcea e cam nemulțămăită cu unele articule privitoare la taxele vamale, astfel de exemplu pentru zahar, spirtuose, pielăria, sticlăria, tutun, dîcînd, că plătesc 20 și 30 la sută. Cu toate astea, autoritățile române nu întimpină nici o dificultate la încasare.

Asemenea sînt nemulțămîți cei din Tulcea și cu prohibițiunea sării de mare, sub cuvînt, că peștele din Dunăre nu se poate lucra decît cu sare de mare, de ore-ce altmintelea se strică. Lacurile din Dobrogea asemenea produc sare; însă nu pot procura o cantitate destul de mare, în comparațiune cu cea a pescelui, ce se scoate din apele Dobrogei și care e enormă. Turcii arendau pescuitul pe un preț anual de 33,000 lire otomane; iar Rușii îl căutau în regiă, percepend o taxă de 15 la sută din valoarea pescelui ce se scotea.

Până acum Românii n'au perceput nici o taxă; însă s'a cerut ministeriului instrucțiune în privința taxelor, ce trebuie să se ia asupra acestui însemnat venit al noiei provincii.

Astăzi se mai află în Tulcea preste 800,000 ocale sare de mare ca deposit, pentru care nu s'a plătit vamă. Autoritățile române nu știu însă, dacă trebuie s'o taxeze sau să oblige pe comercianți a o esporta, sarea de mare fiind prohibită în România. Și în această privință s'au cerut instrucțiuni dela ministeriu.

Crucea „Elisabeta“.

În numărul ultim am fost adus o consemnare a dîmnelor din Austro-Ungaria, cari pentru zelosa lor contribuire la alinarea suferințelor ostașilor români, au fost distinse prin conferirea crucei „Elisabeta“ din partea M. S. R. Domnitorului României.

Ținem a face un plăcut serviciu cetitorilor nostri, dacă reproducem regulamentul, prin care se institue crucea comemorativă, ce poartă numele M. S. R. Dîmnei. Iată'l:

Art. 1. Se institue o cruce „comemorativă, care va purta numele de Crucea Elisabeta.“

Art. 2. Crucea Elisabeta se va conferi tuturor dîmnelor, care prin căutarea rănișilor sau bolnavilor, au dat concursul lor în timpul campaniei din 1877—1878.

Art. 3. Crucea se va conferi asemenea dîmnelor, care, prin instalare de spitale, înzestrarea ambulanțelor, sau prin ofrande însemnate, au contribuit la alinarea suferințelor rănișilor și bolnavilor în timpul acestei campanii.

Art. 4. Măria. Sa Dîmna, cu autorizarea Măriei Sale Domnitorului, conferă crucea Elisabeta; ea se dă pe viață.

Art. 5. Crucea se acordă prin decret

domnesc, în urma raportului d lui ministru al afacerilor străine, raport autorizat de Măria Sa Dîmna.

Decretul se publică prin „Monitorul oficial.“

Art. 6. Un brevet subscris de ministru al afacerilor străine, constatînd numărul și data decretului de conferire, se va da împreună cu crucea.

Art. 7. Dreptul de a purta este personal și nu se transmite în nici un cas.

Art. 8. Numărul crucilor acordate este determinat în limitele art. 2 și 3.

Constatarea dreptului de a dobîndi crucea se face prin certificate în regulă ale corpurilor sau serviciilor respective, arătînd îndeplinirea condițiilor stabilite de art. 2 și 3 ale regulamentului de față.

Art. 9. Odată acest număr stabilit definitiv, nu se mai poate acorda crucea Elisabeta în afară de cei îndreptățiți prin decretul de față.

Art. 10. Crucea este de bronz aurit, fundul mat sadea, lungimea ramurilor Crucii este de 43 milimetre, lățimea de 6 milimetre, grosimea de 2 milimetre; forma este cea bizantină a bisericii răsăritului.

Crucea are pe marginile ramurilor o dungă albă în coloare naturală a oțelului și în mijloc un medalion, încungurat de un cerc de oțel. Fundul medalionului este asemenea de bronz aurit mat și poartă pe o parte cifra Măriei Sale Dîmnei și pe cealaltă legenda: Alinare și Mângăere, și în mijloc milesinul 1877—78.

În partea superioară a Crucii se află un inel de bronz aurit, prin care se petrece panglica.

Art. 11. Crucea Elisabeta se va purta atârnată de o funtă de panglică de moar albastru deschis, lată de 40 milimetre, avînd la margine câte o vargă de fir de aur în lățime de 10 milimetre.

Art. 12. Crucea se poartă pe umărul stîng, avînd aparentă pe partea din afară cifra Măriei Sale Dîmnei.

Art. 13. Se va întocmi un registru special în dublu exemplar, în care se va înscrie numele, locul nașterii și pozițiunea persoanelor, cărora se va fi acordat Crucea Elisabeta.

Un exemplar se va remite Măriei Sale Dîmnei, iară celalalt se va păstra la ministeriu al afacerilor străine.

Art. 14. Străinele, care ar îndeplini condițiunile stabilite de art. 2 și 3 ale regulamentului de față, vor putea dobîndi Crucea Elisabeta, și se va ține un registru deosebit pentru acestea.

Art. 15. Crucea Elisabeta și drepturile ei se perd după o condamnare prin sentință la o pedepsă infamantă.

Art. 16. Străinele vor perde aceste drepturi prin condamnare judecătorească la o pedepsă infamantă.

Art. 17 și cel din urmă. Ministrul nostru secretar de stat la departamentul afacerilor străine este însărcinat cu executarea decretului de față.

Varietăți.

* (Distincțiune). Din isvor privat dară bine informat aflăm, că Escel. Sa Archieppul și Metropolitanul Miron Romanul a fost invitat la prînz la Maj. Sa, și a ședut dea-drepta Maj. Sale, care ia gratulat pentru cuvîntarea din delegațiunea ungurască.

* (Procesul pentru vătămarea onoarei) început de vătămării Petru Băncilă și Ioan Meș contra lui Nicolae Ciucean, toți din Rășinari, s'au fînit în zilele aceste prin aceea: că Nicolae Ciucean s'a decherat de juriul din Sibiu de nevinovat.

* (Organisarea Poliției), carea va costa vr'o cinci milioane de fl. se prepară din partea noului ministeriu ung. de interne din toate puterile.

Fie care comitat va avea un căpitan de poliție separat în capitala Ungariei Pesta.

* (Statistic). După calcularea unui învățat unguresc, a dlui Carl Kelti, toate națiunile din Ungaria ar fi crescut la număr între anii 1870 până 1876 în următorul chip:

Magiarii	cu 89,511	de suflete
Nemții	„ 31,822	„
Slovacii	„ 57,807	„
Croații	„ 8,500	„
Rutenii	„ 6,271	„

numai Românii ar fi scăduț forțe tare și adevă cu 82,187.

* (Dar împărătesc). Majestatea Sa Împăratul Francisc Iosif I, a dăruit unui membru din deputațiunea bosniacă, preotului rom. cat. din Zenitza, Ira Iaco Duics, pentru edificarea unei biserici rom. cat. în Zenitza 500 fl. v. a.

* (Adunarea reprezentativă) a Bulgariei, constând din președinții consiliilor locali și din deputații diferitelor orașe, va satori constituțiunea în 6 Ianuarie în Tirnova și va trece apoi la alegerea Principelui.

* (Casina română din Oravița) își va ține adunarea sa generală de ast an în 26 Decemvre st. v. a. c. (7 Ianuarie st. nou) la 3 ore după amăzi în propriile sale localități, la care avem onore a învita pre toți p. t. domni membrii în — și esteri a participa. —

Oravița din ședința comitetului casinei rom. ținută în 8 Decemvre st. n. 1878.

G. Bogdan m. p., B. Muntean m. p., notariu. președinte.

* (Serbarea Sft. Andrei în Bucuresci). În ziua de 30 Noemvrie, serbarea Sf. Andrei, patronul primului ordin al imperiului Rusiei, ale căruia insemne cu spade au fost conferite M. S. R. Domnului de M. S. Împăratul înaintea Plevnei. Altețele Lor Regale au intrunit la dejun pe Esc. Sa D. baron de Stuart, ministru reședinte al Rusiei, cu d. prim-secretar al legației imperiale, pe Esc. Sa Principele Obolenski, comisar general pe lângă armata imperială pe Esc. Sa d. general Iacovlew, comandant al serviciului de etape militare, precum și mai mulți d-ni coloneli ai armatei noastre, cari au avut comandamente înaintea Plevnei.

D. ministru al afacerilor străine a luat parte la acest dejun.

* (Ofensa însărcinatului diplomatic al Italiei). Ministrul de esterne al Italiei a primit următoarea scire din Caracas în Venețuela (America); în 17 Octomvrie, pe la 3 ore p. m., ducîndu-se însărcinatul diplomatic al Italiei, cavalerul Maskone, la însărcinatul diplomatic al Germaniei, mergea pe trotuar lângă arsenalul țerei, Sentinela îi strigă să se cobore. Masone se coboră îndată, dar oficerul de gardă îl lovi cu latul săbiei în spate.

Massone arată îndată guvernului din Venețuela. Oficerul a fost arestat și condamnat la trei ani închisore și degradare publică înaintea garnisonei din Caracas. Președintele republicii d. Alcantara, adresă o scrisore reprezentantului Italiei, prin care regretă cele întemplate. A două zi ministrul de resboiu și corpul de oficeri al armatei în mare paradă făcură d-lui Massone o vizită. În aceeași sară avéu de gând să facă o serenadă înaintea legației, dar Masone, rugă pe ministrul de esterne să oprească această demonstrație și ceru ca satisfacție pentru insulta, ce îi s'a făcut public, ca nu numai să se degradeze oficerul vinovat înaintea corpului din care era, dar și pavilionul italian să fie salutat prin salve de artilerie. Guvernul declară, că nu poate implini aceste cereri.

La acest respuns, d. Massone curmă ori-ce relație diplomatică cu republica Venețuela și Italianii, cari locuiau acolo, trecură sub scutul agentului diplomatic al Spaniei.

* (Prisonerii de pe urmă turcesci din Rusia). În zilele trecute s'au transportat cei de pe urmă

prisoneri turci — 5800 la număr — din Odessa către Constantinopole. Societatea, carea a efectuit transportarea Turcilor acestora, a primit pentru fiecare om 4 ruble în sumă totală pe 23,200 ruble.

* (Demonstrațiunile studenților ruși), iau dimensiuni tot mai mari, — În unul din numerii nostri am vorbit de studenții din Charchoy. Acum se urmăze scandalul arătat de acestia și din partea studenților din Petersburg, capitala Rusiei. Aici s'au adunat la 600 studenți dela universitate și academia împărătescă medic-chirurgicală și dela institutul tehnologic înaintea palatului al marelui principe și următorului pe tronul Rusiei, cerînd într'o petițiune schimbarea instituțiunilor de stat după împregiurările timpului de față. — Ei cer constituțiune nouă liberă și potrivită timpului de față.

Marele principe îngrijit de întemplări rele a dat poruncă ministrului de poliție, să primască el petițiunea. Palatul s'a incuiat din toate părțile, pentru că studenții sunt înzestrați toți cu revolvere și alte arme. Mulțimea poporului simpatisază tare cu dînșii.

Patroalele umblă ziua noptea pe toate stradele orașului și încarcerază tot mereu din studenți și popor. Petersburgu pare că se află în stare de asediu.

* (Un proces curios). Un domn, ducîndu-se la Liverpool ca să asiste la curse, numai găsi în otel nici măcar un singur pat. În fine, un otelier, neputîndu da nici un pat, îi oferi biliardul și îi propuse de a întinde pe el o saltea. Această propunere nu era tocmai de desprețuit și el o primi. Însă a două zi dimineța remase încremenit, când îi ceru otelierul prețul pentru opt ore de biliard, calculate după tarifa de noapte.

El protestă și se jelu la judecătorul de pace.

Solomonul britanic se simți mai întăiu cam încrecat; însă o rață de lumină veni să îi lumineze conștiința.

— Otelierul, întrebă el, lăsase bilele la dispozițiunea d-tale?

— Bilele se aflau în găuri.

— Dar tacurile?

— Tacurile se aflau și ele la locul lor pe polițe.

— Atunci, domnul meu, și s'a închiriat în adevăr un biliard, iar nu un pat.

Și amicul nostru fu condamnat să plătescă opt ore de carambolagiu.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Belgrad, 18 Decemvre n. Principele Serbiei a ordonat demobilizarea milițiilor.

Roma, 18 Dec. n. Cabinetul De Pretis este constituit. De Pretis ia asuprași ministeriu de interne și interimal și cel de esterne.

London, 18 Decemvre n. Casa de jos a acceptat cu 235 contra 125 voturi proiectul guvernului în privința acoperirii speselor de resboiu din veniturile indiane.

„Standard“ anunziă: Rusia a revocat formal și oficial legațiunea rusască din Cabul. Se vorbesce, că brigada Macpherson a ocupat Jel-lebad.

Bursa de Viena

din 18 Decembre n. 1878.

Metalicele 5%	61 45
Împrumutul naț. 5% (argint)	62 70
Împrumutul de stat din 1860	113 —
Acțiuni de bancă	782 —
Acțiuni de credit	227 10
London	116 95
Argint	100 05
Galbin	5 58
Napoleon d'aur (poli)	9 34 1/2
Valuta nouă imperială germană	57 75